

Cofnodion cyfarfod y Grŵp Trawsbleidiol - Blaenoriaethau ar gyfer Gwasanaethau Cancer

Dydd Mercher 5 Hydref 2016

Ystafelloedd Cynadledda C a D, Tŷ Hywel, Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Agenda

Croeso a chyflwyniadau <ul style="list-style-type: none"> Ethol Cadeirydd ac Ysgrifenyddiaeth	Julie Morgan AC
Llywodraeth Cymru <ul style="list-style-type: none"> Blaenoriaethau ar gyfer gwasanaethau cancer Y wybodaeth ddiweddaraf am adnewyddu Cynllun Cyflawni ar gyfer Cancer Llywodraeth Cymru	Anthony Davies - Uwch Ymgynghorydd Polisi ar gyfer Cancer a Chyflyrau Mawr
Rhwydwaith Cancer Cymru <ul style="list-style-type: none"> Trosolwg o rôl a strwythur newydd Rhwydwaith Cancer Cymru Rôl wrth ddatblygu'r gwaith o adnewyddu'r Cynllun Cyflawni ar gyfer Cancer, a goruchwyllo gweithrediad y cynllun	Dr Tom Crosby - Cyfarwyddwr Meddygol, Rhwydwaith Cancer Cymru Damian Heron - Cyfarwyddwr, Rhwydwaith Cancer Cymru
Cynghrair Cancer Cymru <ul style="list-style-type: none"> Rôl a phwrpas Cynghrair Cancer Cymru Blaenoriaethau ar gyfer y Cynllun Cyflawni ar gyfer Cancer	Susan Morris - Pennaeth Gwasanaethau, Macmillan Cymru a Chadeirydd Cynghrair Cancer Cymru
Trafodaeth / Hawl i holi:	Pawb

Yn bresennol:

Julie Morgan AC

Mike Hedges AC

David Rees AC

Dr. Dai Lloyd AC

Angharad Thomas - Swyddfa David Rees AC

Dave Bezzina - Swyddfa Dawn Bowden AC

Helen West - Swyddfa Julie Morgan AC

Nancy Cavill - Swyddfa Julie Morgan AC

Anneka Hughes   Cancer Research UK

Dr Lee Campbell   Ymchwil Cancer Cymru

Linda McCarthy, Breast Cancer Care Cymru
Paul Harding, Gofal Cancer Marie Curie
Mike Walsh, Hosbis George Thomas
Simon Morgan Jones, Clic Sargent
Alicia Roberts, Ovarian Cancer Action
Jonny Savage, Prostate Cancer UK
Susan Morris, Macmillan
Amelia Chong, Breast Cancer Now
Pip Ford, Y Gymdeithas Siartredig Ffisiotherapi
Peter Thomas, Cynrychiolydd y claf
Jodie Bond, Canolfan Ymchwil Cancer Cymru
Callum Hughes, Cydffederasiwn GIG Cymru
Barbara Burbridge
Barbara Lees
Sian Whelan Nyrs ymchwil Cancer Research UK
Andrea Hague – Cyfarwyddwr, Canolfan Ganser Felindre
Sally Jenkins
Victoria Hugtenburg
Yr Athro Malcolm Mason - Athro ym maes Oncoleg Clinigol
Yr Athro Robert Mansel - Athro Llawfeddygol
Leann Farrell
Alison Parry-Jones - Rheolwr Banc Cancer Cymru
Sue Hadlow – Bosom Pals
Anthony Davies - Llywodraeth Cymru
Tom Crosby - Rhwydwaith Cancer Cymru
Damian Heron - Rhwydwaith Cancer Cymru
Hywel Morgan - Rhwydwaith Cancer Cymru
Jane Hanson - Rhwydwaith Cancer Cymru

Etholwyd Julie Morgan yn gadeirydd y Grŵp Trawsbleidiol yn dilyn enwebiad gan Mike Hedges AC. Gofynnwyd i Cancer Research UK barhau i ddarparu'r ysgrifenyddiaeth ar gyfer y grŵp. Croesawodd Julie bawb i'r cyfarfod a rhoddodd gyflwyniad byr ar waith y grŵp.

Cyflwyniad gan Anthony Davies

- Eglurodd Anthony rôl Llywodraeth Cymru o ran paratoi cynlluniau cyflenwi ar gyfer cyflyrau mawr a phenderfyniad yr Ysgrifennydd Iechyd i adnewyddu'r Cynllun Cyflawni ar gyfer Canser presennol. Cadarnhaodd fod hwn yn un o chwe chynllun cyflawni sydd yn y broses o gael eu hadnewyddu ar hyn o bryd.
- Rhoddwyd y dasg o ysgrifennu'r cynllun i Rwydwaith Canser Cymru ac mae nifer o ddigwyddiadau ymgysylltu wedi cael eu cynnal i gael adborth gan randdeiliaid. Caiff y cynllun terfynol ei gyhoeddi yng Nghynhadledd Canser Cymru ym mis Tachwedd.

Cyflwyniad gan Dr Tom Crosby (dogfen PowerPoint ynghlwm)

- Trafododd Dr Crosby yr hyn a gyflawnwyd o ran gwasanaethau canser yng Nghymru gydag arweinyddiaeth glinigol gref. Amlinellodd rai cyfleoedd ar gyfer y dyfodol a phwysigrwyd canolbwyntio ar ganlyniadau gwell i gleifion.

Cyflwyniad gan Damian Heron (dogfen PowerPoint ynghlwm)

- Trafododd Damian rôl newydd Rhwydwaith Canser Cymru (WCN) yn dilyn uno rhwydweithiau Canser y Gogledd a'r De. Esboniodd fod y cyfarfod hwn yn amserol iawn gan fod Rhwydwaith Canser Cymru yn ffurfio'n swyddogol ar 1 Hydref.
- Trafododd ddiben Rhwydwaith Canser Cymru a'i rôl wrth ddatblygu'r Cynllun Cyflawni ar gyfer Canser a nodwyd bod angen gwneud rhagor o waith o ran diagnosis cynnar ar gyfer canser.

Cyflwyniad gan Susan Morris (dogfen PowerPoint ynghlwm)

- Rhoddodd Susan eglurhad ar aelodaeth Cynghrair Canser Cymru (WCA) a'i rôl o ran cefnogi a herio Llywodraeth Cymru.
- Roedd y Gynghrair yn cefnogi cyhoeddi'r Cynllun Cyflawni ar gyfer Canser yn 2012 a'i fwradau, ond nid yw'n credu bod digon wedi cael ei gyflawni. Mae llawer mwy o amrywiad o ran gwasanaethau o hyd nag a ddylai fod.
- Mae'r gwaith o adnewyddu'r Cynllun Cyflawni Canser yn gyfle da ar gyfer symud ymlaen. Mae Cynghrair Canser Cymru yn chwarae rhan weithredol o ran helpu i ddatblygu'r Cynllun Cyflawni ar gyfer Canser a mynd i'r afael ag anghydraddoldebau canser yng Nghymru.

Trafodaeth

Atgyfeiriadau gan Feddygon Teulu

Gofynnodd David Rees AC ynghylch meddygon teulu a diagnosis cynnar, ac a yw oedi yn fater o ran hyfforddi neu'n fater o ran atgyfeirio. Atebodd Dr Tom Crosby fod Cymru yn agos at waelod y tabl goreuon o ran goroesi canser yn gyffredinol, ac mae angen gwell ymwybyddiaeth o symptomau ymhlith cleifion, yn ogystal ag ymwybyddiaeth well o ofal

sylfaenol. Soniodd am ymweliad astudiaeth ddiweddar â Denmarc a rôl canolfannau diagnostig amlddisgyblaethol yn ogystal â rhaglenni sy'n gweithio gyda meddygon teulu ochr yn ochr â Macmillan. Dywedodd Anthony Davies fod mynediad Meddygon Teulu at wasanaethau diagnostig yn un o'r prif feysydd ffocws ar gyfer Llywodraeth Cymru. Dywedodd ei bod yn anodd gwneud diagnosis o rai mathau o ganser, felly mae hyn yn her, ond byddai'n fater allweddol a fyddai'n cael sylw drwy gydol pedair blynedd nesaf y Cynllun Cyflenwi ar gyfer Canser.

Gweithwyr allweddol

Gofynnodd Peter Thomas ynghylch Gweithwyr Allweddol a pha gynnydd a wneir. Dywedodd Tom Crosby bod rhywfaint o gynnydd. Mae gan bob bwrdd iechyd nyrs arweiniol i oruchwylio'r gwaith o ddarparu Gweithwyr Allweddol. Dywedodd Anthony Davies fod Llywodraeth Cymru yn cofnodi a yw cleifion wedi cael Gweithiwr Allweddol, a bellach roedd dull gweithredu mwy trefnus i sicrhau bod cynnydd yn cael ei wneud. Byddai hyn yn cael ei nodi yn y Cynllun Cyflawni newydd.

Ymgysylltu â'r diwydiant fferyllol

Gofynnodd Leann Farrell ai Rhwydwaith Canser Cymru oedd y lle i fynd, fel petai, ar gyfer y diwydiant fferyllol, yng ngoleuni datblygiadau gyda'r Gronfa Triniaethau Newydd a'r broses Ceisiadau Cyllido Cleifion Unigol (IPFR). Dywedodd Damian Heron fod posibilrwydd i hwn wella'r broses Ceisiadau Cyllido Cleifion Unigol.

Rôl technoleg

Gofynnodd Dr Malcom Mason am rôl technoleg a sut y dylid defnyddio technoleg, o ystyried bod y rhan fwyaf o bobl â mynediad i smartphone / y rhyngwyd bellach. Dywedodd Dr Tom Crosby fod angen i ni edrych ar sut y darperir gwybodaeth i gleifion a sut y gallwn wella yn hyn o beth.

Mynediad at driniaethau

Gofynnwyd cwestiwn ynghylch sut i wella mynediad at driniaethau a lleihau amrywiadau rhwng Cymru a Lloegr. Atebodd Tom Crosby nad cronfa cyffuriau canser Lloegr oedd yr ateb. Roedd angen rhagor o wybodaeth o hyd am y Gronfa Triniaethau Newydd a sut y byddai'n gweithio. Cadarnhaodd Anthony Davies fod hwn yn un o ymrwymadau allweddol Llywodraeth Cymru, ac y byddai £80 miliwn yn cael ei fuddsoddi dros gyfnod y Cynulliad i wella mynediad at driniaethau ar gyfer cleifion.

Daeth y cyfarfod i ben am 9.00am